

Külügyminisztérium

Hollai Imre

1196/Ho

002306/50/1933

| |
|---|
| KÜLÜGYMINISZTERIUM TÜK |
| VISSZAMINÓSTVE |
| Dátum: 98.1.27. Aláírás: <i>[Signature]</i> |
| Megjegyzés: |
| |

0001

[Handwritten signature]

Szigorúan titkos!

Készült: 9 példányban

Kapja: 1./ Várkonyi elvtárs

2./ Nagy János elvtárs

3./ Roska elvtárs

4./ Garai elvtárs

5./ Esztergályos elvtárs

6./ Szücs elvtársnő

7./ Domokos elvtárs

8./ Tóth József elvtárs

9./ Saját

| |
|--------------------------------------|
| Fénymásolva 1 példányban |
| <u>0001</u> sz példány |

F e l j e g y z é s

Tárgy: Gromiko elvtárs találkozója
a szocialista országok
külügyminiszter-helyetteseivel

Andrej A. Gromiko, szovjet külügyminiszter 1983. augusztus 31-én fogadta a szocialista országok külügyminiszter-helyetteseit, akik az ENSZ Közgyűlés 38. ülészsaka napirendjéről folytattak véleménycserét Moszkvában.

Előzetes szovjet felkérésnek eleget téve, a találkozó elején röviden összefoglaltam és értékeltem tanácskozá-
sunkat.

A megbeszéléseket értékelve Gromiko elvtárs kifejtette, hogy azok hasznosak és szükségesek voltak az ülészsak előestéjén. A Közgyűlés napirendje jó keresztmetszete a jelenlegi világpolitikai problémáknak. Ebben a helyzetben különösen fontos,

2547/106

hogy a szocialista országok sorai egységesek legyenek, hiszen az ellenfél erős és befolyásos. Egységes sorainkkal könnyebben birkózhatunk meg a problémákkal, könnyebben oldhatjuk meg feladatainkat. Fontos, hogy ilyen legyen a szocialista országok kapcsolata, hogy a béke és a háború kérdésében, valamint az alapvető problémákat illetően szilárd egység jellemezze azt.

Az el nem kötelezett országokkal kapcsolatos közös feladatunk annak elérése, hogy legalább de facto támogassák a béke megőrzésére és biztosítására irányuló javaslatainkat. Folytatnunk kell álláspontunk megmagyarázására, megértetésére irányuló munkánkat. Ebben a tekintetben egyik fő érvünk az, hogy mindenki érdekelt a béke megőrzésében. Az el nem kötelezett országok mozgalmában eddig már több pozitív jel mutatkozik, munkájuk már eddig is gyümölcsöző volt.

A nyugati blokk és a blokkhoz nem tartozó, de velük politikailag "társult" országok viszonylatában munkánk egyik módszere lehetne, hogy csak bíráljuk őket. Erre felhasználhatók lennének a tömegtájékoztatási eszközök, s ez a tevékenység fővárosainkból is folytatható lenne, nem kellene ehhez New Yorkba utazni, nem kellene ehhez a közgyűlési részvétel. A másik módszer: álláspontunk megmagyarázása, egybekapcsolva ezen országok bírálataival. E terület egyik fontos kérdése az európai atomfegyverek problematikája. Tudjuk és látjuk, hogy az egyes nyugat-európai országok álláspontjai nem "egymás kópiái". Vannak Nyugaton olyan politikai személyiségek, akik tudatában vannak a szocialista országok álláspontja igazságosságának, tudják, mi a háború és a béke. Ezek a tényezők megtalálhatók a politikai vezetők szintjén, talán nem a kormányokban, de vannak ilyenek. Nem szabad vákuumban dolgoznunk, s arra kell törekednünk, hogy lépéseinkkel megakadályozzuk ennek kialakulását. A szovjet képviselőket arra ösztönözzük, hogy a 38. ülésükön

lépjének kapcsolatba a nyugati államok képviselőivel, magyarázzák álláspontunkat. Ha csak sötét szemüvegen keresztül nézik a dolgokat, attól a helyzet csak rosszabb, nehezebb lesz.

Alapvető fontossága az a tény, hogy politikánk megfelel a népek, sőt az államok érdekeinek is. Vajon az Egyesült Államok népének háboru kell? Természetesen nem.

Ez a szovjet vezetők véleménye, s meggyőződésünk, hogy ezt osztják a szocialista országok vezetői is. A közgyűlési ülészekon mindent meg kell tennünk, hogy megmutassuk, az atomháboru katasztrófa lenne mindenki számára. Mindent meg kell tenni, hogy megszerezzük az országok szimpátiáját javaslataink iránt, mint pl. a fegyverkezési hajszá visszafordítására, a feszültség csökkenésére irányuló javaslataink. Ugy véljük, hogy ez kell legyen közgyűlési politikánk legfontosabb irányvonala.

Nem zárjuk ki annak lehetőségét, hogy néhány javaslatot később konkrét formába öntsünk. Már van egy konkrét kezdeményezésünk: a világűr fegyvermentesítése. Az Egyesült Államok célja, hogy a fegyverkezési versenyt a világűrre is kiterjessze, az USA számára szükké vált a Föld. Az értekezlet alapján nagy meglepődéssel vesszük tudomásul, hogy a többi szocialista ország vezetése is egyetért ezzel az értékeléssel.

Befejezésül Gromiko elvtárs kérte a küldöttség vezetőket, hogy tolmácsolják külügyminiszter kollégáinak forró üdvözlését és jókívánásait.

Budapest, 1983. szeptember 2.

H.